

Образователна мобилност на студенти и персонал в сферата на висшето образование

Проектът за мобилност в сферата на висшето образование може да включва една или повече от следните дейности:

Студентска мобилност:

- ◆ **период на обучение** в чужбина в партниращо висше училище (ВУ);
- ◆ **практика** в чужбина в предприятие или друго работно място.

Периодът на обучение може да включва и практика.

За да се гарантира високо качество на дейностите с максимален ефект върху студентите, мобилностите трябва да отговорят на обучението на студентите и техните потребности за личностно развитие. Периодът на обучение в чужбина трябва да бъде част от програмата за обучение на студента, завършваща с някоя от следните степени: кратък цикъл, първи цикъл (бакалавърска степен или еквивалент), втори цикъл (магистърска степен или еквивалент) и трети цикъл или докторска степен.

Възможно е реализирането на студентска практика в чужбина по време на кратък, първи, втори и трети цикъл на обучение и до една година след дипломирането на студента. Това включва и „асистентски стаж“ за студенти - бъдещи преподаватели.

Където е приложимо, практиката трябва да бъде неразделна част от учебната програма на студентите. Студентската мобилност може да бъде реализирана във всяка област на знание/ академична дисциплина.

Мобилност на персонала:

- ◆ **период на преподаване:** тази дейност дава възможност на университетския персонал или персонала от предприятия да преподава в партниращо висше училище в чужбина;
- ◆ **период на обучение:** тази дейност подпомага професионалното развитие на преподавателския и преподавателския състав на висшите училища под формата на обучения в чужбина (с изключение на конференции) и наблюдения на работното място с цел практика/обучения в партниращо висше училище, или в друга подходяща организация.

Каква е ролята на организациите, участващи в този проект?

Организациите, участващи в проекта за мобилност, имат следните функции и задачи:

- ◆ **Кандидатстваща организация:** отговаря за подаването на проект за мобилност, подписването и управлението на споразумението за отпускане на финансова подкрепа и отчитането му. Кандидатът може да бъде и координатор на консорциум: ръководенето на консорциум за мобилност на партньорски организации от една и съща страна, насочена към организиране на всички типове студентска мобилност и мобилност на персонала.
- ◆ **Изпращаща организация:** отговаря за селекцията на студенти и/или персонал и изпращането им в чужбина. Тези дейности могат да включват изплащане на средства, подготовка, мониторинг и академично признаване, свързано с периода на мобилността.
- ◆ **Приемаща организация:** отговаря за чуждестранните студенти и/или персонал и им предлага програма за обучение или практика, или програма за обучение на персонала.
- ◆ **Посредническа организация:** това е организация, активна на пазара на труда или в областта на образованието, обучението и младежта. Тя може да е партньор в консорциум за мобилност, *но не и изпращаща организация*. Ролята на организацията е

да сподели и улесни административните процедури на изпращащото висше училище и да съчетае студентските профили с нуждите на организациите в случай на практика, както и да подготви участниците.

Преди реализиране на **студентска мобилност**, изпращащата и посрещащата организация подписват заедно със студентите **Споразумение за обучение (Learning Agreement)**. Преди реализиране на мобилност на **персонала**, изпращащата и посрещащата организация подписват заедно с персонала **Споразумение за мобилност (Mobility Agreement)**. Тези споразумения определят резултатите от периода на обучение в чужбина, уточнява формалните условия за признаване и описва правата и задълженията на всяка една от страните. Когато дейността се извършва между две висши учебни заведения (студентска мобилност с цел обучение и преподавателска мобилност с цел преподаване), двете институции трябва да разполагат с подписан **„междунституционален договор“**, преди реализирането на мобилността.

С подписването на Еразъм Харта за Висше Образование (ECHE), висшите учебни заведения се задължават да предоставят цялата необходима подкрепа на участниците в мобилностите по отношение на тяхната подготовка (езикова, межкултурна). За тази цел, за всички дългосрочни мобилности от два и повече месеца, ще бъде създадена **онлайн езикова подкрепа**. Езиковата подкрепа ще бъде предоставена на всички легитимни участници, за оценка на чуждоезикови умения и ако е необходимо езикова подготовка преди и/или по време на мобилността.

Какви са критериите за оценка?

По-долу са изброени формалните критерии за легитимност, на които трябва да отговаря един проект за мобилност в сферата на висшето образование:

Критерии за легитимност:

<p>Кой може да кандидатства?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ За кандидатури, подадени от висши училища кандидатстват висши училища, намиращи се в Програмните страни и притежаващи Еразъм Харта за Висше Образование (ECHE), за повече информация относно Хартата, погледнете „Еразъм Харта за Висше Образование“ по-долу и Приложение I от наръчника). ◆ За кандидатури, подадени от национален Консорциум за мобилност кандидатства координатор на Консорциум, носител на Сертификат за Консорциум за мобилност в сферата на висшето образование и регистриран в Програмна страна. Организации, които не притежават валиден Сертификат за Консорциум за мобилност могат да кандидатстват за такъв в момента на подаване на кандидатурата. Такива организации ще бъдат легитимни за проект по мобилност само в случай, че тяхната кандидатура за Сертификат е успешна. <p>Студенти и персонал от висшите училища не могат да кандидатстват директно за финансиране; критериите за селекция на участниците в мобилност се определят от институциите за висше образование, в които те се обучават или работят.</p>
---	---

Легитимни дейности	Един проект за мобилност в сферата на висшето образование може да включва една или повече от следните дейности: <ul style="list-style-type: none">◆ Студентска мобилност с цел обучение;◆ Студентска мобилност с цел практика;◆ Преподавателска мобилност с цел преподаване;◆ Мобилност на персонала с цел обучение.
Брой участващи организации	Кандидатстващата организация в рамките на кандидатурата е една – Висше училище или Координатор на Консорциум за мобилност. Проектът за мобилност, включва най-малко две организации (една изпращаща и най-малко една приемаща организация) от две различни Програмни страни.
Продължителност на проекта	От 16 до 24 месеца. Кандидатът следва да избере продължителността на етапа на кандидатстване, въз основа целта на проекта, както и в зависимост от вида на дейностите, планирани във времето.
Къде се кандидатства?	Към Националната Агенция на страната, в която е регистрирана кандидатстващата организация.
Кога е крайният срок за кандидатстване?	Кандидатите трябва да представят своето проектопредложение до 17 март в 12:00 на обяд (Брюкселско време) за проекти, започващи от 1 юни същата година.
Други критерии	Едно висше училище или Консорциум за мобилност могат да кандидатстват само веднъж в една селекционна година. Въпреки това едно висше училище може да бъде част или да координира няколко различни Консорциума по едно и също време.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ КРИТЕРИИ ЗА ЛЕГИТИМНОСТ ПО ВРЕМЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТУДЕНТСКА МОБИЛНОСТ

<p>Легитимни организации</p>	<ul style="list-style-type: none">◆ Студентска мобилност с цел обучение: Изпращащата и приемащата организация трябва да бъде Висше училище, притежаващо Еразъм Харта за Висше образование.◆ Студентска мобилност с цел практика: Изпращащата институция трябва да бъде висше училище, притежаващо Еразъм Харта за Висше образование. Приемащата организация може да бъде¹:<ul style="list-style-type: none">◆ Висше училище, притежаващо Еразъм Харта за Висше образование, или◆ Всяка публична или частна организация, действаща активно на пазара на труда, или в областта на образованието, обучението и младежта. Такива организации могат да бъдат;<ul style="list-style-type: none">- публично или частно, малко, средно или голямо предприятие (вкл. социално предприятие);- публична институция на местно, регионално или национално равнище;- социални партньори или представители на сферата на труда, включително стопански камари, занаятчийски сдружения/професионални асоциации и синдикати;- изследователски институти;- фондации;- училище/институт/образователен център (на всяко ниво, от предучилищна възраст до средно образование, включително професионалното образование и образованието за възрастни);- организация с нестопанска цел, асоциация, НПО;- организация предоставяща кариерно ориентиране, професионално консултиране и информационни услуги. <p>Всяка организация трябва да бъде регистрирана в страна участваща в програмата. Международната мобилност в сферата на висшето образование между участващите и партниращите страни ще бъде възможна на по-късен етап в Програма „Еразъм+“.</p>
-------------------------------------	--

¹ Следните видове организации не са легитимни като приемащи организации за студентска мобилност с цел практика:

- Институциите на ЕС и други органи на ЕС включително специализирани агенции (изчерпателен списък е наличен на следния адрес: ec.europa.eu/institutions/index_en.htm);

- Организации, управляващи Европейски програми като национални агенции (с цел избягване на евентуален конфликт на интереси и/или двойно финансиране).

Продължителност на дейностите	<p>Мобилност с цел обучение: от 3 до 12 месеца (включително и задължителна практика, ако е планирана).</p> <p>Мобилност с цел практика: от 2 до 12 месеца.</p> <p>Един студент може да получи финансиране за период на мобилност за максимум 12 месеца за всеки цикъл на обучение, без оглед на броя и вида на мобилностите²:</p> <ul style="list-style-type: none">◆ по време на първи цикъл на обучение (Бакалавър или еквивалент) включително кратък цикъл на обучение (ЕКР, нива 5 и 6);◆ по време на втори цикъл на обучение (Магистър или еквивалент – ЕКР, ниво 7); и◆ по време на трети цикъл на обучение (Докторска степен или ЕКР, ниво 8).³ <p>Продължителността на практиката от наскоро завършилите висше образование се включва в максималната продължителност за всеки цикъл на образование – 12 месеца при кандидатстване за практика.</p>
Място (места) за провеждане на дейностите	Мобилността трябва да бъде осъществена в друга страна участничка в програмата, различна от страната на изпращащата институция и страната на пребиваване.
Легитимни участници	<p>Студенти, записани във Висше училище, притежаващо Еразъм Харта за висше образование и включени в обучение, водещо до призната степен или друга призната квалификация, равна на висше образование, до и включително ниво докторантура.</p> <p>В случай на мобилност с цел обучение, студентите трябва да са завършили първата година от своето обучение. За мобилност с цел практика, това правило не е приложимо.</p> <p>Наскоро завършилите висше образование, могат да участват в практика. Този тип участници трябва да бъдат селектирани от тяхното Висше училище по време на последната си година на обучение и трябва да реализират и приключат своята практика в чужбина в рамките на една година от дипломирането си.</p>

² Предходното участие в програма „Учене през целия живот”, секторна програма „Еразъм” се включва в максимално допустимия период от 12 месеца за всеки цикъл на образование.

³ Студенти, обучаващи се в програми завършващи с една образователна степен, например Медицина, могат да реализират мобилност до 24 месеца.

<p>Легитимни организации</p>	<p>Преподавателска мобилност с цел преподаване:</p> <ul style="list-style-type: none">◆ Изпращащата институция трябва да е Висше училище, притежаващо Еразъм Харта за Висше образование.◆ Приемащата страна може да бъде:<ul style="list-style-type: none">▪ висше училище, притежаващо Еразъм Харта за Висше образование, или▪ всяка публична или частна организация, действаща активно на пазара на труда, или в областта на образованието, обучението и младежта. Такива организации могат да бъдат:<ul style="list-style-type: none">- публично или частно, малко, средно или голямо предприятие (вкл. социално предприятие);- публична институция на местно, регионално или национално ниво;- социални партньори или представители на сферата на труда, включително стопански камари, занаятчийски сдружения/професионални асоциации и синдикати;- изследователски институти;- фондации;- училище/институт/образователен център (на всяко ниво, от предучилищна възраст до средно образование, включително професионалното образование и образованието за възрастни);- организация с нестопанска цел, асоциация, НПО;- организация, предоставяща кариерно ориентиране, професионално консултиране и информационни услуги. <p>Мобилност на персонала с цел обучение:</p> <ul style="list-style-type: none">◆ Изпращащата институция трябва да е Висше училище, притежаващо Еразъм Харта за Висше образование.◆ Приемащата организация може да бъде:<ul style="list-style-type: none">▪ Висше училище, притежаващо Еразъм Харта за Висше образование, или▪ Всяка публична или частна организация, действаща активно на пазара на труда, или в областта на образованието, обучението и младежта. Вижте примерите на предходната страница. <p>Всяка организация трябва да бъде регистрирана в страна участваща в програмата. Международната мобилност в сферата на висшето образование между участващите и партниращите страни ще бъде възможна на по-късен етап в Програма „Еразъм+“.</p>
<p>Продължителност на дейностите</p>	<p>От два дни до 2 месеца, с изключение на времето за пътуване. Във всички случаи, преподавателската дейност трябва да съдържа минимум 8 часа преподаване на седмица (или за по-кратък период).</p>

Място (места) за провеждане на дейностите	Мобилността трябва да бъде осъществена в друга програмна страна, различна от страната на изпращащата институция и страната на пребиваване.
Легитимни участници	<p>Преподавателска мобилност с цел преподаване: персонал, нает във Висше училище, притежаващо Университетска Харта Еразъм или във всяка публична или частна организация, действаща на пазара на труда, или в областта на образованието, обучението и младежта (включително наетите докторанти).</p> <p>Мобилност на персонала за обучение: персонал, нает във Висше училище, притежаващо Университетска Харта Еразъм .</p>

Кандидатстващите организации ще се оценяват спрямо съответните критерии за оценка и подбор.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА ЗА МОБИЛНОСТИ МЕЖДУ ПРОГРАМНИТЕ СТРАНИ

Не се изисква качествена оценка и следователно не съществуват критерии за оценка.

Всяка легитимна кандидатура (след като премине проверката за легитимност), ще получи финансиране.

Действителният размер на финансирането ще зависи от редица елементи:

- ◆ брой периоди за мобилността и заявени месеци/ дни;
- ◆ предходно представяне на кандидата по отношение на броя на периодите на мобилност, доброто качество на изпълнението на дейностите и доброто финансово управление, в случай, че кандидатът е получил подобно финансиране предходни години;
- ◆ общ национален бюджет, отпуснат за мобилности.

КАКВА АКРЕДИТАЦИЯ Е НЕОБХОДИМА НА КАНДИДАТИТЕ ЗА ДА УЧАСТВАТ В ПРОЕКТИ ЗА МОБИЛНОСТ?

ЕРАЗЪМ ХАРТА ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Присъждането на Еразъм Харта за Висше образование (ECHE) е предварително условие за всички висши учебни заведения, регистрирани в една от програмните страни, които желаят да участват в проект за мобилност в сферата на висшето образование. Всяка година, Европейската комисия, чрез Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура, публикува специална покана за предложения, където детайлно са описани условията, които трябва да бъдат следвани и качествените критерии, на които трябва да отговарят институциите, за да им бъде присъдена Еразъм Харта. Поканата е публикувана на интернет страницата на Изпълнителната агенция.

СЕРТИФИКАТ ЗА КОНСОРЦИУМ ЗА МОБИЛНОСТ

Една организация, която кандидатства от името на национален консорциум за мобилност трябва да притежава валиден Сертификат за мобилност. Този сертификат се присъжда от Националната агенция, която оценява кандидатурата за финансиране за проект за мобилност в сферата на висшето образование. Исканията за акредитация и за отпускане на финансова подкрепа за проекти за мобилност, могат да бъдат направени по едно и също време. Въпреки това, финансова подкрепа за проекти за мобилност ще бъде отпусната само на тези висши училища и организации, които са успешни в края на процеса на акредитация. За да бъде придобит Сертификат за консорциум за мобилност, трябва да бъдат изпълнени следните условия:

КРИТЕРИИ ЗА ЛЕГИТИМНОСТ

Легитимни организации	<p>Национален консорциум за мобилност в сферата на висшето образование може да се състои от следните участващи организации:</p> <ul style="list-style-type: none">♦ висше училище, притежаващо валидна Еразъм Харта за Висше образование; и♦ всяка публична или частна организация, действаща активно на пазара на труда, или в областта на образованието, обучението и младежта (виж примерите за легитимни участващи организации на предходната страница). <p>Всяка организация следва да бъде регистрирана в Програмна страна.</p>
Легитимни участници	<p>Всички легитимни организации могат да вземат участие като координатор и да кандидатстват от името на всички организации, включени в консорциума.</p>

Брой участващи организации	Националният Консорциум за мобилност трябва да се състои най-малко от три легитимни организации, включително две изпращащи висши училища. Всички членове на Консорциума трябва да бъдат идентифицирани на етапа на кандидатстване за Сертификат за Консорциум за мобилност.
Продължителност на сертификата	Три последователни годишни покани ⁴ и валиден най-късно до 2020/2021.
Къде се кандидатства?	Към Националната Агенция на страната, в която е регистрирана кандидатстващата организация.
Кога е крайният срок за кандидатстване?	Кандидатите трябва да представят своето проектопредложение за отпускане на финансова подкрепа до 17 март в 12:00 на обяд (Брюкселско време) за проекти, започващи от 1 юни същата година.
Как да кандидатствам?	За детайли относно кандидатстването, моля, свържете се с Националната Агенция.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

Кандидатурата за Консорциум ще бъде оценена според следните критерии:

Съответствие на проекта (максимум 30 точки)	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Съответствие на проектното предложение с: <ul style="list-style-type: none"> - целите и приоритетите на Дейността ; - нуждите и целите на организациите, участващи в консорциума, както и на отделните участници. ◆ Степента, до която: <ul style="list-style-type: none"> - се произвеждат висококачествени резултати за участниците; - се укрепва капацитета и международния обхват на организациите, участващи в консорциума; - предложението носи добавена стойност на ниво ЕС посредством резултати, които не биха били постигнати от дейности, извършени от едно висше училище.
--	---

⁴ За кандидатствалите и получили Сертификат през първата година на Програмата, продължителността е три последователни годишни покани и след това четири годишни покани до края на Програмата.

<p>Качество на състава на консорциума и споразуменията за сътрудничество (максимум 20 точки)</p>	<ul style="list-style-type: none">◆ Степента, до която:<ul style="list-style-type: none">- консорциумът включва взаимодопълващи се изпращащи висши училища от различни социално-икономическите сектори с необходимия профил, опит и знания за успешното провеждане на всички аспекти на проекта;- координаторът на консорциума има предишен опит в управление на консорциум или подобен тип проект;- разпределението на ролите, отговорностите и задачите/ресурси са добре дефинирани и се демонстрира ангажираност и активен принос на всички участващи организации;- задачите са обединени и споделени;- отговорностите относно договорите и финансовото управление са ясно дефинирани;- консорциумът включва нови партньори в дейностите.
<p>Качество на подготовката на дейностите на консорциума и изпълнение на проекта (максимум 20 точки)</p>	<ul style="list-style-type: none">◆ Яснота, пълнота и качество на всички фази на проекта за мобилност (подготовка, изпълнение на мобилностите и последващи дейности);◆ Качеството на практическите договорености, управлението на проекта и начините за подкрепа (напр. намирането на подходящи приемащи организации, информация, оказване на езикова и межкултурна подготовка, мониторинг);◆ Качеството на сътрудничеството, координацията и комуникацията между участващите организации, както и с други заинтересовани страни;◆ Ако е приложимо, качество на условията и реда на признаване и валидиране на резултатите от обучението на участниците, както и последователното прилагане на Европейските инструменти за прозрачност и признаване;◆ Ако е приложимо, целесъобразност на мерките за избор на участници в дейностите за мобилност и за насърчаване на лица в неравностойно положение за участие в дейностите за мобилност.
<p>Въздействие и разпространение (максимум 30 точки)</p>	<ul style="list-style-type: none">◆ Качество на предвидените мерки за извършване на оценка на въздействието и разпространение на резултати от дейностите, извършени от Консорциума.◆ Очакваното въздействие на проекта:<ul style="list-style-type: none">- върху участващите организации, по време на и след приключване на проекта- върху външни, за участващите организации, лица, които пряко са участвали в проектните дейности, на местно, регионално, национално и/или европейско ниво.◆ Целесъобразността и качеството на мерките за разпространение на резултатите от дейностите, ръководени от консорциума в рамките на и извън участващите организации и партньори.

КАКВИ СА ФИНАНСОВИТЕ ПРАВИЛА?

Във формуляра за кандидатстване, кандидатите за мобилност на студенти и персонал в сферата на висшето образование трябва да предоставят следната информация:

- ◆ очакван брой студенти и персонал;
- ◆ средна продължителност на планираните мобилности;
- ◆ брой и средна продължителност на реализираните мобилности (студенти и персонал) през предходните 2 години.

Въз основа на това, Националните агенции ще отпуснат финансиране на кандидатите, за да реализират мобилности в сферата на висшето образование, до максимума на заявените мобилности във формуляра за кандидатстване.

Следните правила ще се прилагат за предоставяне на финансова подкрепа на тези дейности:

А) ФИНАНСОВИ ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ ЗА ВСИЧКИ ДЕЙНОСТИ

Легитимни разходи		Механизъм на финансиране	Размер	Правила за отпускане
Организационни разходи	Всеки разход, пряко свързан с изпълнението на дейностите (с изключение на дневни и пътни разходи за участниците)	Единична ставка	до 100-я участник (включително), 350 евро за участник + над 100-я участник: 200 евро за всеки следващ участник	Въз основа на броя участници
Разходи за хора със специални потребности	Допълнителните разходи, пряко свързани с участниците с увреждания	Процент от легитимните разходи	100% от легитимните разходи	Условно: Искането за тези разходи трябва да бъде мотивирано в специален формуляр за кандидатстване след като участникът е селектиран за мобилност

ОРГАНИЗАЦИОННИ РАЗХОДИ ЗА БЕНЕФИЦИЕНТИ (ВИСШИ УЧИЛИЩА ИЛИ КОНСОРЦИУМИ):

Финансирането за организационна подкрепа е свързан с всички разходи, извършени от институциите, във връзка с администрирането на изходящите и входящите студентски мобилности и мобилност на персонала, съобразени с Еразъм Хартата за Висше образование. Примери:

- ◆ организационни дейности с партньорските институции, включително посещения на място, за уговаряне на условията на междуинституционалните споразумения относно подбора, подготовката, приемането и интеграцията на участниците; както и актуализация на междуинституционални споразумения;
- ◆ предоставяне на актуализирани каталози с курсове за чуждестранни студенти;
- ◆ предоставяне на информация и съдействие на студенти и персонал;
- ◆ селекция на студенти и преподаватели;
- ◆ изготвяне на споразумения за обучение (learning agreements) с цел да се гарантира пълно признаване на обучението на участниците; подготовка и признаване на споразуменията за мобилност (mobility agreements) на персонала;
- ◆ езикова и межкултурна подготовка на изходящите и входящите мобилности;
- ◆ улесняване интегрирането на входящите участници във висшето училище;
- ◆ гарантиране на ефективно наставничество (mentoring) и мерки за наблюдение на участниците;
- ◆ специфични мерки, за да се гарантира качеството на студентските практики в предприятията;
- ◆ гарантиране на признаването на обучението и кредитите, издаване на академична справка (transcript of records) и дипломни приложения (diploma supplements);
- ◆ подкрепа реинтеграцията на участниците и използването на придобитите нови умения в полза на висшето училище.

Висшите училища се задължават да съблюдават всички принципи на Хартата, за да се гарантира високо качество на мобилността, включително: "гарантират, че изходящите участници са добре подготвени за мобилността, включително постигането на необходимо ниво на езиковите умения" и "предоставят подходяща езикова подготовка за входящи участници". Предимство имат институциите, които разполагат с база, предлагаща езиково обучение. Тези висши училища, които имат възможност да осигурят високо качество на мобилностите, включително езикова подготовка, на по-ниска цена (или да използват финансиране от други източници, различни от финансирането от ЕС) ще имат възможността да прехвърлят 50% от средствата за организационна подкрепа, за да финансират повече мобилности.

Във всички случаи, бенефициентите ще бъдат договорно задължени да предоставят такива услуги с високо качество и изпълнението им ще бъдат наблюдавано и проверявано от Националните агенции, като се взема предвид и обратната връзка от студентите и персонала чрез системата Mobility tool, пряко достъпна за Националните агенции и Комисията

В случай на Консорциум за мобилност – финансирането може да се споделя между всички национални членове в съответствие с правила, които са се договорили помежду си.

Финансирането за организационна подкрепа се изчислява на базата на броя на всички изходящи участници (включително „zero grant“ участници) и поканения персонал от

предприятия, преподаващ във висше училище, което е бенефициент или член на Консорциум за мобилност. „Zero grant“ участниците (виж по-долу) се броят като другите участници, тъй като те се възползват от предимствата на програмата и организационните дейности. Затова институциите получават финансиране за организационна подкрепа и на „zero grant“ участниците.

УЧАСТИЕ БЕЗ ФИНАНСИРАНЕ

„Zero grant“ студенти и персонал са участници в мобилност, които не получават финансиране от ЕС, свързано с пътни разходи и разходи за издръжката, но отговарят на всички критерии за мобилност на студенти и персонал и могат да се възползват от всички предимства на Програма „Еразъм+“ в сферата на висшето образование. „Zero grant“ студенти и персонал могат да получат регионална, национална или друга финансова помощ, която да подпомогне разходите им по мобилността. Броят на този тип участници се взема предвид в статистическите данни за индикатора на изпълнение, използван при разпределянето на бюджета на ЕС между страните.

ПОДКРЕПА ЗА СПЕЦИАЛНИ НУЖДИ

Лицата със специални потребности са потенциални участници, чието индивидуално физическо, психическо или здравно състояние, не позволява участие в мобилност без допълнителна финансова подкрепа. Висши училища, които са селектирали студенти и/или персонал със специални нужди, могат да кандидатстват за допълнителна безвъзмездна помощ към Националната агенция, за да се покрият допълнителните разходи за участието им в мобилността. За лицата със специални потребности финансовата подкрепа, може да бъде по-висока от определените максимални индивидуални ставки, посочени по-долу. Висшите училища ще предоставят информация на сайта относно възможността за кандидатстване за допълнителна финансова подкрепа.

Допълнително финансиране за лицата със специални потребности може да бъде предоставено и от други източници на местно, регионално и /или национално ниво.

ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Студентите и персонала могат да получат допълнително финансиране над европейския грант или финансиране от друг източник, заместващ европейския грант („Zero grant“). Допълнителното финансиране може да бъде регионално, национално или друг вид финансиране, отпуснато от различна от Националната агенция институция (например Министерство или регионални власти). Този вид грант, отпуснат от други източници на финансиране, различни от ЕС, не е предмет на правилата за определяне на минимален и максимален грант и не се отчита към финансирането, получено от ЕС.

Б) ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА ЗА СТУДЕНТСКА МОБИЛНОСТ

Студентите ще получат финансова подкрепа (грант), като помощ към разходите им за пътуване и издръжка по време на период на обучение или практика в чужбина. Финансовата подкрепа ще бъде определена от Националните агенции в съгласие с националните органи, и/или институциите за висше образование, въз основа на обективни и прозрачни критерии, описани по-долу. Точните грантове ще бъдат публикувани на интернет страниците на Националните агенции и на висшите учебни заведения.

КРИТЕРИЙ 1 – ИЗПРАЩАЩИ И ПРИЕМАЩИ СТРАНИ НА СТУДЕНТИ

Финансовата подкрепа от ЕС, предвидена за студенти, ще зависи от вида на мобилността, както следва:

- ◆ мобилности към страни със сходен стандарт на живот: студентите ще получат средно ниво на грант;

- ◆ мобилности към страни с по-висок стандарт на живот: студентите ще получат по-високо ниво на грант;
- ◆ мобилности към страни с по-нисък стандарт на живот: студентите ще получат по-ниско ниво на грант.

Страните, участващи в програмата са разделени на следните три групи:

Група 1 Страни, участващи в програмата с висок стандарт на живот	Дания, Ирландия, Франция, Италия, Австрия, Финландия, Швеция, Великобритания, Лихтенщайн, Норвегия, Швейцария
Група 2 Страни, участващи в програмата със среден стандарт на живот	Белгия, Чехия, Германия, Гърция, Испания, Хърватска, Кипър, Люксембург, Холандия, Португалия, Словения, Исландия, Турция
Група 3 Страни, участващи в програмата с нисък стандарт на живот	България, Естония, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Румъния, Словакия, Македония

Сумите, фиксирани от националните агенции ще бъдат определени в рамките на следните минимални и максимални граници:

- ◆ Средно ниво на европейски грант: средният диапазон на гранта, вариращ между **200 и 450 EUR на месец**, ще се прилага за мобилности към страни със сходен стандарт на живот: а) от Група 1 към Група 1, б) от Група 2 към Група 2 и в) от Група 3 към Група 3.
- ◆ Високо ниво на европейски грант: съответства на средното ниво на гранта, определен от Националната агенция, плюс най-малко 50 евро по-висок, вариращ **между 250 и 500 EUR на месец**. Безвъзмездната финансова подкрепа ще се прилага за осъществяване на мобилности към страни с по-висок стандарт на живот: а) от Група 2 към Група 1, б) от Група 3 към Група 2 и Група 1.
- ◆ Ниско ниво на европейския грант: съответства на средното ниво на гранта, определен от Националната агенция, минус най-малко 50 евро и вариращ между **150 и 400 EUR на месец**. Грантът ще се прилага за мобилности, реализирани към страни с по-нисък стандарт на живот: а) от Група 1 към Група 2 и 3 и б) от Група 2 към Група 3.

При определянето на сумите, които ще се прилагат от бенефициентите в тяхната страна, Националните агенции ще вземат под внимание два специфични критерии:

- ◆ наличието и нивото на други източници на съфинансиране от частни или публични институции на местно, регионално или национално ниво, за да се допълни безвъзмездната помощ от ЕС;
- ◆ общото ниво на желание от страна на студентите да участват в мобилност в чужбина.

Националните агенции могат да предоставят гъвкавото разпределяне на финансовата подкрепа. При определянето на финансирането следва да се вземе под внимание ситуацията в страната, например наличие на регионално или институционално финансиране.

КРИТЕРИЙ 2 - ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА КОНКРЕТНИ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ, ДЕЙНОСТИ И ИЗПРАЩАЩИ СТРАНИ/РЕГИОНИ

Студенти от семейства в неравностойно положение (различни от тези със специални потребности)

Националните органи, заедно с националните агенции, които отговарят за администрирането на Програма „Еразъм+“ в дадена програмна страна, могат да решат (въз основа на opt-in/opt-out опция, в зависимост от подкрепата, която вече е предоставена на национално равнище), че всички висши училища в тяхната страна трябва да отпуснат индивидуална подкрепа за студенти от семейства в неравностойно положение, в размер между 100 и 200 EUR на месец. Точният размер на допълнителното финансиране, както и критериите, които се прилагат ще бъдат определени на национално ниво от националните органи.

Студентска мобилност с цел практика

Студентите, извършващи стажове ще получават допълнителна безвъзмездната подкрепа от ЕС размер между 100 и 200 EUR на месец. Точното ниво ще се определя от Националните агенции и/или висши училища в съответствие с нивото на търсенето и нивото на съфинансиране за този вид мобилност. Във всички случаи, допълнителната финансова подкрепа се предоставя на равни начала на всички студенти в рамките на една и съща институция за висше образование, независимо от финансовата подкрепа, която студентът може да получи от предприятието домакин. Горните мерки за студенти в неравностойно положение не се прилага в този случай.

Студенти от най-отдалечените страни и региони по програмата

Като се имат предвид ограниченията, наложени от отдалечеността им от други страни по програмата, студентите от най-отдалечените региони, Кипър, Исландия, Малта и отвъдморските страни и територии, ще получат следните по-високи суми за индивидуална подкрепа:

От	До	Сума
Най-отдалечени региони, Кипър, Исландия, и Малта, Отвъдморските страни и територии	Държави от Група 1	750 EUR на месец
	Държави от Група 2	700 EUR на месец
	Държави от Група 3	650 EUR на месец

Като допълнение, студентите от тези страни ще получат следните грантове за транспортни разходи:

Разстояние	Размер
Между 100 и 499 км:	180 EUR на участник
Между 500 и 1999 км:	275 EUR на участник
Между 2000 и 2999 км:	360 EUR на участник
Между 3000 и 3999 км:	530 EUR на участник
Между 4000 и 7999 км:	820 EUR на участник
8000 км и повече:	1100 EUR на участник

Допълнителното финансиране за мобилност с цел практика или за участници в неравностойно положение не е приложимо.

Степен на финансова помощ, определена от висшите училища

Във всички случаи, висшите училища ще бъдат задължени да спазват следните принципи и критерии при определяне и/или прилагане на ставки на ЕС, в рамките на тяхната институция:

- ◆ Грантовете трябва да бъдат определени и/или приложени по обективен и прозрачен начин, като се вземат предвид всички принципи и методологията, описана по-горе (т.е. като се има предвид потока на мобилностите, както и допълнително специфично финансиране);
- ◆ Едно и също ниво на финансиране трябва да се отпуска на всички студенти, отиващи към една и съща група от страни, за една и съща по вид мобилност – обучение или практика (с изключение на студенти от семейства в неравностойно положение или със специални потребности).

С) Финансиране на мобилност на персонала

Персоналът ще получи финансирането за път и издръжка по време на своя престой както следва:

Легитимни разходи		Финансов механизъм	Сума	Правило за разпределени
Път	Принос към пътните разходи на участниците, от мястото им на местоживеее до мястото на провеждане на мобилността и връщане	Единична ставка	За разстояние между 100 и 499 км: 180 EUR за участник	Въз основа на разстоянието на пътуване на всеки участник. Пътните разстояния трябва да бъдат изчислявани с помощта на калкулатора за разстояние, одобрен от Европейската комисия.
			За разстояние между 500 и 1999 км: 275 EUR за участник	
			За разстояние между 2000 и 2999 км: 360 EUR за участник	
			За разстояние между 3000 и 3999 км: 530 EUR за участник	
			За разстояние между 4000 и 7999 км: 820 EUR за участник	
			За разстояние от 8000 км и повече: 1100 EUR за участник	
Индивидуална подкрепа	Разходи, пряко свързани с издръжката на участниците по време на дейността	Единична ставка	До 14 дни мобилност-вж.приложение А1.1 на ден на участник + Между 15 и 60 дни мобилност: 70% от вж.приложение А1.1 на ден на участник	Въз основа на продължителността на престоя на участник

ЦЕНТЪР
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ

Еразъм+